

LIETUVOS RESPUBLIKOS RESTAURATORIŲ SĄJUNGA

Kodas 190685380. Klaipėdos g. 5, LT-01117 Vilnius Tel. +370 656 55688. El. p. restauratoriusajunga.lt@gmail.com

Lietuvos Respublikos Prezidentui Gitanui Nausėdai
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui Viktorui Pranckiečiui
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui Sauliui Skverneliui
Lietuvos Respublikos kultūros ministru Mindaugui Kvietkauskui
LR Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkei Evelinai Karalevičienei
Vilniaus miesto merui Remigijui Šimašiui
Klaipėdos miesto merui Vytautui Grubliauskui

Vilnius, 2019 m. rugsėjo 27 d.
Nr. RS19-0927a

Dėl planuojamų parduoti Vilniaus ir Klaipėdos centrinio pašto pastatų

Pastaruoju metu viešai skelbiama, kad VĮ „Lietuvos paštas“ rengiasi parduoti Vilniaus bei Klaipėdos centrinius pašto pastatus, - abu jie yra Valstybės saugomi objektai (nekilnojamojo kultūros vertybių registro kodai 15899 ir 24819). Apsauga taikoma pastatų tūriams, fasadams, interjerams ir t.t., tačiau pastatų funkcija nėra vertingoji savybė ir, pardavus pastatus, jie liktų be turinio, istorinės ir simbolinės vertės. Naujoje vietoje įkurtas centrinis paštas būtų miesto atminties praradimas, grubus istorinės raidos nutraukimas.

Kauno centrinio pašto rūmų pardavimą kauniečiai sustabdė bendromis architektų bei paveldosaugininkų pastangomis, pastatui suteiktas ir paminklo statusas. Privalu išsaugoti ir Klaipėdos bei Vilniaus centinius paštus, jų paskirtį, valstybei prisiimti atsakomybę už jų būklę bei veiklą. Visų trijų didžiųjų Lietuvos miestų centriniai pašto pastatai yra unikalūs architektūros bei istorijos požiūriu. Jie ryškiai atstovauja ir trijų skirtingų Lietuvos regionų pastarųjų šimtmečių istorines aplinkybes bei architektūrinės tradicijas.

Klaipėdos pašto pastatų kompleksas pastatytas 1883-1893 m. laikotarpiu, 1935 m. atnaujintas ir pilnai išlaikęs puošnią, regionui būdingą neogotikos bruožais pasižyminčią išorės architektūrą, pagrindinių patalpų unikalius interjerus bei pašto reikmėms reikalingą įrangą.

Vilniaus centrinio pašto architektūra yra dviejų epochų lydinys – XIX-XX a. ribos istorizmo – neorenesanso (Arch. J. Januševskis) ir XX a. antros pusės modernizmo. Tai architektų Algimanto ir Vytauto Nasvyčių rekonstruotas statinys – eksterjero bei interjero visuma. Vertingosiomis savybėmis yra pripažinti pagrindinės salės įrangos interjero elementai, tarnaujantys tik pašto paslaugų paskirčiai.

Abu šie objektai yra svarbūs, reikšmingi ir naudingi miestiečiams, įkurti pašto paskirčiai ypač patogiose vietose, pastatyti už jų - mokesčių mokėtojų pinigų. Pašto pastatai tarnauja jau ilgus metus: Klaipėdoje apie 130 metų – tam tikslui kompleksas ir buvo statytas, o Vilniuje – apie 75, nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos, kai senasis paštas sudegė.

Iškeldinti pašto paslaugas iš šių pastatų būtų amoralu. Istorine prasme paštas, kaip ir rotušė, maldos namai – bažnyčia ar katedra – vienas svarbiausių miesto semantinių elementų. Nuo centrinio pašto tradiciškai matuojami atstumai iki kitų gyvenamųjų vietovių, kitų pašto įstaigų. Privalome išsaugoti ir šiuos abu pašto pastatus kaip įstaigas, betarpiškai veikiančias miesto gyvenime.

Lietuvos restauratorių sąjungos valdybos vardu, -

RS pirmininkė Giedrė Gajauskaitė